

Moravská zemská knihovna v Brně

PROJEKT ČESKÁ KNIHOVNA
2024

Zpráva o plnění a výsledcích projektu MK ČR řešeného Moravskou zemskou knihovnou v Brně – oddělením Česká knihovna v roce 2024

Zpracovala Zdeňka Machková

Projekt Česká knihovna 2024

Čerpání finančních prostředků

Příjem celkem **4 369 131,00 Kč**

V rámci schváleného rozpočtu ze dne 12.8. 2024 bylo přiděleno p.o. MZK v Brně
pro rok 2024 3 859 131,00 Kč

Úprava rozpočtu č. 4 ze dne 27.8.2024 510 000, 00 Kč

Vydání celkem k 31.12.2024 **4 369 131,00 Kč**

1. Celková částka za dodané knihy 2 744 495,27 Kč

2. Organizace a distribuce 1 624 635,73 Kč

Příjem celkem4 369 131,00 Kč

Vydání celkem4 369 131,00 Kč

Zpráva o průběhu projektu Česká knihovna v roce 2024

V roce 2024 proběhl 26. ročník projektu finančně podporovaného Ministerstvem kultury ČR Česká knihovna. Projekt podporuje české autory, jejich vydavatele a slouží k podpoře distribuce kvalitní české literatury do veřejných knihoven. Je zaměřený na nákup nekomerčních a komerčně problematických titulů uměleckých děl české literatury, české ilustrované tvorby pro děti a mládež, vědy o literatuře. Projekt je určen pro profesionální veřejné knihovny a vybrané vysokoškolské knihovny, které jsou veřejně přístupné a musí být zaregistrovány v evidenci knihoven na MK dle zákona 257/2001 Sb.

Organizaci a uskutečnění celého projektu zajišťuje oddělení Česká knihovna v Moravské zemské knihovně (dále jako MZK). Projekt probíhá ve dvou kolech. V prvním kole dochází k vyhlášení projektu pro nakladatele a druhé kolo je určeno knihovnám.

Dne 25. ledna 2024 byl na webových stránkách MZK zveřejněn nový ročník České knihovny 2024 – část pro nakladatele. O novém ročníku projektu byl informován Svaz českých knihkupců a nakladatelů. Odkaz na vyhlášení projektu byl také zveřejněn na webových stránkách MK ČR. Nakladatelé, kteří se v minulém roce zapojili do projektu, byli o novém ročníku informováni e-mailem. Uzávěrka pro nakladatele k přihlášení knižní produkce z roku 2023 a připravované k vydání 2024 byla 15. února 2024. Nakladatelé měli povinnost k posouzení titulů odbornou komisí poskytnout ke každému nabízenému titulu 8 stran sazby tisku nebo ukázkový průřez rukopisem, maximálně do velikosti 10 MB. Ne všichni nakladatelé však poskytují podrobnou ukázkou z knihy. Tento údaj je obzvláště důležitý u titulů, které teprve vyjdou. Pokud pracovníci oddělení České knihovny uznají, že poskytnutá ukáзка k dílu je nedostačující, jsou oprávněni nakladatele požádat o její přepracování nebo nabídku titulu vyřadit. Ukázky z díla zasílají nakladatelé v souborovém formátu pdf. Pracovnice České knihovny ověřily a zkompletovaly materiály od nakladatelů, připravily podklady pro členy Literární rady a její jednání.

Do 26. ročníku projektu přihlásilo 60 nakladatelství 505 knižních titulů, z toho bylo 21 titulů vyřazeno v předkole pro nesplnění základních podmínek projektu. Z přihlášených 484 publikací, které splňovaly podmínky přijetí do projektu, mělo 411 titulů v roce 2023 (tj. 84% z celkového počtu titulů, které splňují podmínky) a 73 publikací v roce 2024 (16 % z celkového počtu, které splňují podmínky); 13 titulů bylo nominováno na cenu Magnesia Litera. Do projektu se zapojila dvě nová nakladatelství – Česká společnost ornitologická a Knižní stezka dětem.

Zasedání Literární rady (dále jako LR), poradního orgánu MZK, proběhlo 27. března 2024. Po úvodních informacích k novému ročníku následovala volba předsedy a místopředsedy LR. Za předsedu odborného kolegia byl jednohlasně zvolen Mgr. Michal Jareš, Ph.D. z Ústavu pro českou literaturu Akademie věd ČR v Praze, místopředsedou se stal doc. PhDr. Jiří Kudrnáč, CSc. z Katedry informačních studií a knihovnictví Masarykovy univerzity v Brně. Do projektu ČK 2024 vybrala LR 194 knižních titulů od 41 nakladatelů, z toho 163 titulů s v roce 2023 a 31 s v roce 2024. Z nabídky 19 nakladatelství (Arbor vitae societas, Centrum pro studium demokracie a kultury, Cultum, Česká společnost ornitologická, Dokořán, E.G.Solution, Grada Publishing, Jonathan Livingston, Jota, LUX – Michal Štěpánek, Maťa, Moravské zemské muzeum, Nakladatelství 65. pole – Tomáš Brandejs, Nakladatelství Epocha, Nová vlna – Zdeněk Rampas, Perplex – Martin Kubík, Pop-Pap, Prostor, Šulc-Švarc) nebyla vybrána žádná publikace.

Druhá část projektu se zaměřuje na knihovny. Informace o novém ročníku pro knihovny byla zveřejněna na webových stránkách MZK 22. dubna 2024. Sdělení o vyhlášení projektu Česká knihovna bylo také uvedeno na stránkách MK ČR a v elektronických konferencích Knihovna, Region a Andersen. Knihovny, které se v předchozích letech do projektu Česká

knihovna zapojily, byly osloveny e-mailem, ve kterém jim byly přiděleny konkrétní přihlašovací údaje. Uzávěrka pro knihovny proběhla 10. května 2024.

Z nabídky 194 titulů si knihovny mohly vybrat v základní objednávce publikace do 3 400,- Kč a v rezervě 20 libovolných titulů. Letos se do projektu Česká knihovna zapojilo 643 knihoven, z toho 627 veřejných a 16 vysokoškolských knihoven.

Po shrnutí požadavků knihoven odeslalo oddělení Česká knihovna objednávky na jednotlivé nakladatele. Objednávky titulů základní řady byly zaslány v první polovině června, zatímco objednávky titulů v rezervě byly shrnuty od října, kdy nám Ministerstvo kultury navýšilo rozpočet o 500 tisíc korun.

Tři tituly nebyly objednány v základní řadě, ale pouze v rezervě:

Nakladatelství	Autor	Název
Karolinum	Šiktanc, Karel	Dílo 9
Torst	Ptáček, Miroslav	V říši snů aneb Lyrika, epika a motyka Miroslava Ptáčka
Torst	Zábrana, Jan	Nápěvy

První zásilky knih byly knihovnám expedovány 2. července 2024. Vzhledem k tomu, že většina titulů schválených LR měla rok vydání 2023, nakladatelé začali knihy dodávat krátce po objednání, což vedlo k větším objemům zásilek pro knihovny.

Tituly dodané od nakladatelů v listopadu a prosinci 2024 budou rozesílány v 1. čtvrtletí roku 2025. Celkem proběhne 5 expedic knih a bude vystaveno 2 465 dokladů.

Pracovníci České knihovny se rovněž zaměřili na urgování potvrzených výdejků. V roce 2023 bylo urgováno celkem 93 knihoven.

Každoročně zůstává problémem nedodání všech objednaných titulů. V roce 2024 nebyly dodány všechny tituly od dvou nakladatelů, od Meanderu a Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Celkem šlo o dva chybějící tituly.

Často jsme nuceni některé nakladatele urgovat o dodání knih, zejména před blížícím se termínem uzávěrky projektu.

Došlo také u několika publikací ke změně názvu:

Nakladatelství	Autor	Původní název	Nový název
Cattacan	Chateau, Ladislava	Život? nebo Psaní? Rozhovory nejen s Arnoštem Lustigem	Život? nebo Psaní? Arnošt Lustig v rozhovorech, zamyšleních a literárních textech
Euromedia Group	Novotný, David, Jan	Rozinky v blátě. Dva tucty střepů	Rozinky v blátě. Příběh židovské rodiny z Páté čtvrti
Větrné mlýny	Pitínský, Jan Antonín	Domácí potřeby a jiné povídky	Domácí potřeby

Průměrná cena jednoho svazku byla 265,- Kč.

Skladba titulů dle tematických skupin:

beletrie, básně, divadelní hry – 104 titulů, tj. 54 %,
ostatní naučná literatura – 36 titulů, tj. 18%,
dětská literatura-beletrie – 43 titulů, tj. 22 %,
dětská naučná literatura pro děti - 11 titulů, tj. 6 %.

Mimo stálou pracovní činnost

Oslovili jsme knihovny z kontaktních míst pro projekt Česká knihovna s dotazem, zda všechny knihovny v rámci jejich regionální působnosti jsou profesionálními knihovnami a zda se v jejich okrese nenacházejí nové profesionální knihovny, které o projektu Česká knihovna nejsou informovány a tudíž do něj nejsou zapojeny. Od všech oslovených knihoven jsme obdrželi odpovědi, na které jsme podle potřeby reagovali.

Od roku 2024 jsme upustili od zasílání potvrzených výdejek poštou. Nyní si knihovny mohou přímo v aplikaci Česká knihovna u dodaných titulů doplnit přírůstková čísla.

Evidenční aparát projektu Česká knihovna je veden a archivován v oddělení Česká knihovna (nabídky nakladatelů, podklady pro jednání LR, výsledky jejího řízení, informace nakladatelům, objednávky nakladatelům, přihlášky a objednávky knihoven, potvrzené výdejky/dodací listy od knihoven, evidence dodaných titulů, kopie faktur, průběžné čerpání finančních prostředků, evidence poštovního a daňových dokladů z České pošty).

Česká knihovna je knihovnami hodnocena velmi pozitivně, což potvrzuje trvalý zájem o zapojení do projektu. Tento projekt umožňuje knihovnám doplnit své fondy kvalitní českou literaturou a představuje významný zdroj obohacení zejména pro malé a středně velké profesionální knihovny. Díky podpoře projektu Česká knihovna mohly vyjít mnohé zajímavé tituly, které by jinak možná nebyly vydány.

26. ročník České knihovny opět přispěl ke zkvalitnění fondů knihoven a rozšířil tak jejich nabídku čtenářům o 10 360 svazků kvalitní české literatury od současných i klasických autorů.

Přehled přihlašených nakladatelů

Česká knihovna 2024

Poř. číslo	Nakladatelství	Přihlášené tituly	Z toho vyřazeno v předkole	Důvod vyřazení	Schválené tituly
1		15			10
2	Akropolis II – Filip Tomáš	7			4
3	Albatros	120	1	překlad	21
4	Arbor vitae - Martin Souček	2			1
5	Arbor vitae societas - Martin Souček	3			
6	Argo	34	1	překlad	12
7	Atlantis	1			1
8	Baobab	7			7
9	Běžiliška - František Havlůj	3			3
10	Brkola	4			2
11	Cattacan	5			1
12	Centrum pro studium demokracie a kultury	6			
13	CULTUM - RNDr. Hana Dziková	2			
14	Česká společnost ornitologická	1			
15	Dauphin - Daniel Podhradský	4			2
16	Dokořán	1			
17	Dybbuk - Jan Šavrdra	7			7
18	E.G. Solution	8			
19	Euromedia Group	34	1	stejný titul nabízí i Labyrint, dohodli se, kdo titul stáhne z nabídky	11
20	Grada Publishing	29	4	tituly byly přihlášeny v ČK 2023 a nebyly schváleny LR	
21	Hejkal	1			1
22	Host	48			28
23	Institut pro studium literatury	2			2
24	Jonathan Livingston	5	2	1x byl titul byl přihlášen v ČK 2023 a nebyl schválen LR, 1x v roce	
25	Jota	1			
26	Karolinum	4			4
27	Knižní stezka k dětem	5			2
28	Labyrint	10			8
29	Lipník - Karolina Voňková	1			1
30	LUX - Michal Štěpánek	2			
31	Malvern - Jakub Hlaváček	15			10
32	Maraton, nakladatelství s.r.o.	1			1
33	Masarykova univerzita	5			2
34	Maťa	1			
35	Meander	20	8	nedostačující ukázka z díla	7
36	Michal Slomka	5	3	tituly byly přihlášeny v ČK 2023 a nebyly schváleny LR	1
37	Milan Jarolím - nakl. Plivníci	1			1
38	Moravské zemské muzeum	3			
39	Nakladatelství 65. pole- Tomáš Brandejs	3			
40	Nakladatelství Akropolis - Filip Tomáš	1			1
41	Nakladatelství Epocha	2			
42	Nakladatelství Lidové noviny	4			3
43	Nová vlna - Zdeněk Rampas	3			
44	Opus - Kristina Mědílková	1			1
45	Otoč s.r.o.	1			1
46	Paseka	17			11
47	Perplex - Martin Kubík	1			
48	Pop-Pap	1			
49	Portál	3			1
50	Práh	5			1
51	Prostor	1			
52	Pulchra	2			1
53	Šule-Švarc	2			
54	Torst	6			5
55	Triáda	3			3
56	Trigon-knihy	5			5
57	Ústav pro českou literaturu AV ČR	1			1
58	Verzone	2			1
59	Větrné mlýny	14	1	titul byl přihlášen v ČK 2023 a nebyl schválen LR	8
60	Volvox Globator - Vít Houška	4			1
	Celkem:	505	21		194

Projekt Česká knihovna 2024

Čerpání finančních prostředků v roce 2024

Nákup knih dle jednotlivých nakladatelství

	Nakladatelství	Počet dodaných titulů	Počet dodaných svazků	Celková částka v Kč
1	Academia	10	340	184 238,00
2	Akropolis II - Filip Tomáš	4	131	31 217,00
3	Albatros	21	3 033	765 177,00
4	Arbor vitae (Martin Souček)	1	16	11 200,00
5	Argo	12	911	217 378,00
6	Atlantis	1	33	2 640,00
7	Baobab	7	716	157 148,00
8	Běžiliška (František Havlůj)	3	383	99 100,00
9	Brkola	2	14	4 900,00
10	Cattacan	1	29	7 540,00
11	Dybbuk (Jan Šavřda)	7	71	13 350,00
12	Euromedia Group	11	1 454	391 480,00
13	Hejkal	1	10	3 490,00
14	Host	28	1 160	343 221,00
15	Ing. Daniel Podhradský - Dauphin	2	13	2 958,00
16	Institut pro studium literatury	2	13	3 900,00
17	Karolinum	3	8	2 520,00
18	Knížní stezka k dětem	2	65	16 055,00
19	Labyrint	8	313	74 827,00
20	Lipník (Karolina Voňková)	1	3	1 680,00
21	Malvern (Jakub Hlaváček)	10	97	20 920,00
22	Maraton	1	94	20 210,00
23	Masarykova univerzita	2	20	4 524,00
24	Meander	6	100	26 018,00
25	Michal Slomka	1	19	8 531,00
26	Milan Jarolím	1	236	61 360,00
27	Nakladatelství Akropolis	1	9	2 466,00
28	Nakladatelství Lidové noviny	3	49	22 496,00
29	Opus (Kristina Mědílková)	1	1	150,00
30	OTOČ	1	25	7 475,00
31	Paseka	11	380	95 536,00
32	Portál	1	116	24 244,00
33	Práh	1	174	41 586,00
34	Pulchra	1	25	8 625,00
35	Torst	3	13	3 592,00
36	Triáda	3	27	10 393,00
37	Trigon - knihy	5	80	9 770,00
38	Verzone	1	142	32 660,00
39	Větrné mlýny	8	24	6 458,00
40	Volvox Globator	1	13	3 627,00
	CELKEM:	189	10 360	2 744 660,00

Rozčlenění celkové částky u nákupu knih dle jednotlivých nakladatelství:

dotační prostředky: 2 744 495,27 Kč

vlastní prostředky: 164,73 Kč.

Projekt Česká knihovna 2024

Zapojeno 643 knihoven, z toho: 627 veřejných knihoven
16 vysokoškolských knihoven

Přehled knihoven zapojených do ČK 2024 podle krajů:

kraj	veřejné knihovny	vysokoškolské knihovny	knihovny celkem
Praha	21	3	24
Jihočeský	67	1	68
Jihomoravský	71	4	75
Karlovarský	26	0	26
Královéhradecký	41	1	42
Liberecký	25	1	26
Moravskoslezský	70	1	71
Olomoucký	35	1	36
Pardubický	36	1	37
Plzeňský	50	1	51
Středočeský	82	0	82
Ústecký	25	1	26
Vysočina	34	0	34
Zlínský	44	1	45
ČR celkem:	627	16	643

Projekt Česká knihovna 2024

Tituly, o které měly knihovny největší zájem v základní řadě

Číslo v nabíd. seznamu	Počet objednaných svazků	Nakladatelství	Autor	Název
20	253	Albatros	Chlupová, Danuta	Třetí terapie
22	228	Albatros	Klevisová, Michaela; Wilková, Scarlett; Šťastná, Barbora; Poncarová, Jana; Šilhová, Lucie; Jašová, Jana; Blahová, Miriam; Hamerová, Zdenka; Mandausová, Klára; Klabouchová, Petra	Srdcová desítka
23	220	Albatros	Krolupperová, Daniela	Dveře ke snu
42	194	Argo	Papoušková, Eva	Dnes nepůjdeš do školy
19	192	Albatros	Hášová Truhelková, Lucie	Vlaky
33	185	Albatros	Štifter, Jan	Krajina roztavených zvonů
28	172	Abatros	Novotny, Lucie	Královna Noc
18	169	Albatros	Fučíková, Renáta	Královny a poutníci
24	169	Albatros	Křesťanová, Lucie	Jak šel tygr k holiči- Pohádkové cestování za zvířátky
32	164	Albatros	Šrámková, Jana	Tonda, Slávka a kouzelné světlo

Projekt Česká knihovna 2024

Tituly, o které měly knihovny nejmenší zájem v základní řadě

Číslo nabídk. seznamu	Počet objednaných svazků	Nakladatelství	Autor	Název
116	1	Karolinum	Levý, Jiří	Česká teorie překladu I, II
178	1	Triáda	Weil, Jiří	Gogol a anglický román 18. století
155	1	Opus	Machonin, Jan	Pomalý sešit
188	1	Větrné mlýny	Kašpar, Krista	London Calling
190	1	Větrné mlýny	Petlan, Ivan	Ledva
131	1	Malvern	Kremlička, Vít	Můj život s vínem
179	1	Trigon-knihy	Bouška, Kamil	Dokumenty
132	2	Malvern	Murrer, Ewald	Zero Gáta
189	2	Větrné mlýny	Krištof, Roman	Na lačný srce/Suché sny ryb
186	2	Větrné mlýny	Hradecký, Daniel	Na cvičišti. Bojiště

Projekt Česká knihovna 2024

Nedodané tituly

Číslo titulu v nabídkovém seznamu	Nakladatelství	A u t o r	N á z e v
148	Meander	Nemjó, Ester	Dod'uv noční let
184	Ústav pro českou literaturu AV ČR	Pammrová, Anna	Vy půjdete na Parnas a já na poušť. Dopisy Anny Pammrové Otokaru Březinovi

Ze 194 schválených titulů Literární radou nebyly dodány 2 tituly. – viz tabulka.

Jeden titul od nakladatelství Argo nebyl dodán v požadovaném počtu (o 2 kusy dodáno méně) a to titul č. 42 - Papoušková, Eva: Dnes nepůjdeš do školy.